

SMÅGRUPPEOPPLEGG
KAPITTEL 9

EVANGELIET ETTER
MARKUS
KOM FØLG MEG

Evangeliet etter Markus – Hvem er Jesus?

Kapittel 9

I den første halvparten av Markusevangeliet har Jesus gått omkring i Galilea, hvor handlingene hans har vitnet om hvem han er. Han har helbredet, kastet ut onde ånder, gjort brødunder og gått på vannet. Han har også brukt lignelser til å fortelle om hvem han er. Fra slutten av kapittel åtte begynner han å presentere seg mer med ord, men disiplene forstår ikke dette heller. De sliter veldig med å forstå at Messias må dø og stå opp igjen. Han er på vei mot Jerusalem, og tiden for at han skal dø nærmer seg. Kanskje det er noe av grunnen til at Jesus både forbereder disiplene, men også kan være tydeligere på hvem han er. For nå er tiden inne, han trenger han ikke å beskytte virket sitt overfor myndighetene lenger. Bibelstudiet har to alternative deler. Velg en av dem.

Alternativ A er laget på en slik måte at spørsmålene i opplegget er knyttet tett opp mot teksten og er delt i tre deler. Velg én av alternativene.

Alternativ B er en generell måte å tilnærme seg en nesten hvilken som helst tekst fra evangeliene.

Alternativ A

Disiplene får se Jesu herlighet på forklarelsens berg (vers 1 – 13)

Jesu gir sannsynligvis et hint i vers 1 om hva noen av disiplene skulle få en «preview» av på fjellet. Profetien hans i vers 1 gikk i oppfyllelse seks dager senere. Jødene ventet på Messias, men de visste ikke at han skulle komme to ganger. I ettertid er det mye lettere å se at noen profetier fra Det gamle testamentet pekte på Jesu første komme, andre til hans andre komme, og noen til begge på én gang. Det som skjer på forklarelsens berg var nok med på å gi klarhet i dette, for senere bruker Peter det som skjedde her til å forsvare troen på Jesu andre komme (2. Pet. 1.16 – 19).

1. Les vers 1 – 13, og gjenfortell så nøyaktig som mulig hva som står i teksten.
2. Hvem var Moses og Elia? Hvorfor var det akkurat dem Jesus møtte på fjellet? Hva representerte de? Les gjerne Mal. 4.4 – 5, Matt. 23.2 – 3a og 1. Kong. 18.36 om du trenger noen hint.
3. Både Moses og Elia hadde nesten sett Gud før. Les gjerne om det i 2. Mos. 33.18 – 23 og 1. Kong. 19.11 – 13. Nå møter Moses og Elia Gud, ikke bakfra og ikke skjult bak en kappe, men de så ansiktet hans (Matt. 17.2) og de snakket med Jesus om utgangen livet hans skulle få, og hva han skulle fullføre i Jerusalem (Luk. 9.31). Hvordan tror du samtalen var for Moses og Elia? Tror du at de forstod sine egne skrifter og liv bedre? På hvilken måte i så fall?
4. Hvordan ser du, ut fra det som står i teksten, at disiplene fortsatt var forvirret om hva Jesus skulle gjøre på hvilket tidspunkt? Hvorfor var instinktet til Peter at Moses og Elia måtte bli værende? Kunne de hjulpet Jesus her og nå? Hvorfor tror du disiplene diskuterte hva det ville si å stå opp fra de døde?
5. (Ekstra hvis det er tid: Jesus sa at Elia alt var kommet, slik det var profetert i Mal. 4.5. Hvordan vet vi at døperen Johannes regnes for å være oppfyllelsen? Se Matt. 17.13, og Mark. 1.2 – 4.)
6. Bruk gjerne 5 – 10 minutter i stillhet. Be og tenk etter hvordan det som skjedde på forklarelsens berg gjorde at disiplene etter Jesu død og oppstandelse kunne se tilbake på det, og være sikre på Jesu identitet. Hva betyr det at «Guds rike er kommet med kraft» mens vi fortsatt venter på Jesu andre komme?
7. Til slutt: Del eller skriv ned det viktigste du tenkte på.

Jesus helbreder en gutt med en ond ånd (vers 14 – 32)

Disiplene hadde tidligere vært sent ut to og to for lære folket. De hadde også fått makt over de urene åndene (Mark. 6.7, Mark 6.30). Nå står de overfor et tilfelle hvor de er maktesløse; de klarer ikke å drive en ond ånd ut av en gutt, og fariseerne har begynt å diskutere med dem før Jesus har kommet tilbake. Disiplene ventet sannsynligvis på Jesus, som var på veien ned fra forklarelsens berg.

1. Les vers 14 – 32, og gjenfortell så nøyaktig som mulig hva som står i teksten.
2. Slik du kjenner fariseerne, hva tror du de diskuterte med disiplene, siden de så at disiplene ikke kunne drive ut den onde ånden? Hvordan tror du disiplene følte seg der, midt i folkemengden?
3. Guttens fortvilte far bryter inn når Jesus kommer tilbake og forteller hva som er galt med gutten, og ber om hjelp. Hvordan ber faren om hjelp i vers 22? Hvorfor tror du Jesus responderer med et retorisk spørsmål i vers 23?
4. Faren spør om hjelp på nytt i vers 24. Er ropet om hjelp annerledes fra i vers 22, gitt at han tydeligvis fortsatt har noen tvil? Hvis ja, hva er annerledes? Hvordan tenker du at denne fortellingen gir oss hint om hvordan vi kan be?
5. Vi vet allerede at Jesus helbredet gutten. Men hvordan så det ut for folkemengden da ånden skrek høyt? Hva tror du folkemengden tenkte om Jesus da de trodde at gutten var død?
6. Les vers 30 – 32 på nytt. Hva tror du disiplene tenkte om Jesus da han sa at han skulle dø? Hvorfor var det så vanskelig for disiplene å tro på oppstandelsen?
7. Jesus sier i vers 29 at «Dette slaget er det bare mulig å drive ut ved bønn og faste.» I hvilken grad tenker du det er mulig å dra en parallell mellom Jesu lidelser og «bønn og faste» ?
8. Bruk gjerne 5 – 10 minutter i stillhet. Hva kan vi lære om tro og tvil i dette avsnittet? Hvordan responderer Jesus på tro, selv om den har tvil i seg?
9. Til slutt: Del eller skriv ned det viktigste du tenkte på.

Fristelser (vers 33 – 50)

I vers 33 – 50 er det to korte beskrivelser av hvordan disiplene viste tendenser til rivalisering seg i mellom, og med andre. Jesus trekker fram et barn når han svarer, og etter at han har beskrevet alvoret i å gi etter for fristelser, konkluderer han med «Ha salt i dere selv og hold fred med hverandre!»

1. Les vers 33 – 50, og gjenfortell så nøyaktig som mulig hva som står i teksten.
2. Hva betyr det å være «stor» eller «den første»? Er det meningsfylt, og i så fall hvorfor?
3. Hva er grunnen til at Jesus trekker frem barn, både når disiplene diskuterer hvem av dem som er den største blant disiplene, og når de rivaliserer med andre som driver ut onde ånder i Jesu navn?
4. Barn stod langt nede på rangstigen på Jesu tid. De betød selvsagt noe for familien, men man fikk ikke sosiale plusspoeng for å bruke tid og ressurser på dem. Dersom du ser bort fra den moderne vestlige måten å tenke på barn, hvordan kan det ha gitt mening å generelt sett ignorere barn? Hva tenker du om barns vilkår i vår tid? Er det kostnader forbundet med å forsvare barnas beste? Hvordan tar Jesus i mot barn? Hva kostet det ham - og hvorfor?
5. Les vers 49 – 50 om igjen. I det gamle testamentet var salt en del av ofringene (2. Mos. 30.34 – 35, 3. Mos. 30.34 – 35, Esek. 43.23 – 24). Dersom konteksten er at Markus senere vil fortelle om Jesus som ofrer seg – hva tror du det betyr for oss å saltes med ild?
6. Hvor mange ting kommer du på som man kan bruke salt til? Hvilken effekt har det å ha salt i seg? Hvorfor er det forbundet med fred?
7. Bruk gjerne 5 – 10 minutter i stillhet.
8. Til slutt: Del eller skriv ned det viktigste du tenkte på.

Alternativ B

1. Start med å lese hele kapitlet.
2. Velg ut ett avsnitt (for eksempel vers 1 – 13, vers 14 - 30 eller vers 31 - 38), og les dette på nytt.
3. Bruk mellom fem og ti minutter på å gjenfortelle hva som stod i avsnittet som ble valgt, enten alene eller sammen med gruppen din. Prøv å få med så mange detaljer som mulig.
4. Bruk mellom 10 og 15 minutter på å sitte i stillhet, enten alene, eller sammen med de andre i gruppen. Lat som om du er en av personene i avsnittet, eller en i folkemengden, og lev deg inn i situasjonen. Hva ser du? Hva hører du? Hvordan er ansiktsuttrykkene til menneskene rundt? Hvorfor sa Jesus akkurat det han sa? Hvorfor gjorde han akkurat det han gjorde? Notér gjerne ned noen av tankene dine.
5. Del inntrykkene dine. Sammenlign dem med hva de andre i gruppen har tenkt, eller med det du allerede vet om Jesus. Bruk gjerne mellom 15 og 20 minutter på å lytte og dele med de andre i gruppen.
6. Bruk mellom to og fem minutter på å tenke gjennom hva som er den ene tingen du gjerne vil huske fra dette kapitlet. Del dette med Gud i bønn, eller med de andre i gruppen din.